01/02/2026

«Η Παιδεία του Αύριο» στην εκδήλωση του Ιδρύματος Πολιτισμού της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Με πληθωρική συμμετοχή εκπαιδευτικών και νέων επιστημόνων πραγματοποιήθηκε το απόγευμα του Σαββάτου 31 Ιανουαρίου 2026, η εκδήλωση του Ιδρύματος Πολιτισμού «Άγιος Ευγένιος ο Αιτωλός», της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Αιτωλοακαρνανίας στο Αγρίνιο.

Το γενικό θέμα ήταν: **«Η Παιδεία του Αύριο: Ανθεκτικότητα – Δημιουργικότητα»** και επρόκειτο για μια διαλογική συζήτηση για τους νέους και το μέλλον της παιδείας.

Στο επίκεντρο της συζήτησης βρέθηκαν η προετοιμασία των νέων για έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία, η ενδυνάμωσή τους και η καλλιέργεια της δημιουργικότητας. Η παιδεία, πέρα από μηχανισμός μετάδοσης γνώσεων, αποτελεί πεδίο καλλιέργειας και προσωπικής συγκρότησης. Σε μια εποχή επιτάχυνσης, τεχνολογικής υπερέκθεσης και αβεβαιότητας, η ανθεκτικότητα και η δημιουργικότητα αναδεικνύονται σε βασικούς πυλώνες μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας που στοχεύει όχι μόνο στην απόδοση, αλλά και στην ψυχική ισορροπία, την κριτική σκέψη και την εσωτερική ελευθερία.

Στον διάλογο συμμετείχαν ο Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Θερμός, πρώην

Καθηγητής της Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθήνας, Ψυχίατρος παίδων και εφήβων, και η Ελλογιμωτάτη κα Ουρανία Σταθοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια Χαρακτικής στη Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Τον συντονισμό της συζήτησης είχε η κα Θεοδώρα Μαργάρα, Κοινωνιολόγος – Εγκληματολόγος, Διευθύντρια του 7ου Γυμνασίου Αγρινίου, η οποία έθεσε καίριες ερωτήσεις στους δύο ομιλητές. Στις απαντήσεις που δόθηκαν και οι δύο προσκεκλημένοι κατέθεσαν τις δικές τους επιστημονικές και ανθρωπιστικές προσεγγίσεις, αναδεικνύοντας την παιδεία ως έναν ζωντανό χώρο όπου συνυπάρχουν η γνώση και το βίωμα, η τέχνη και η επιστήμη, η τεχνολογία και η φιλοσοφία, η καινοτομία και η ανθρώπινη ευαισθησία.

Οι ερωτήσεις που τέθηκαν στον π. Βασίλειο Θερμό ήταν οι ακόλουθες: Ο κόσμος που αλλάζει, είναι εχθρικός; Πώς συνδέεται η παιδεία με την διαμόρφωση της προσωπικότητας; Πώς μπορούμε να εμπνεύσουμε αξιόλογους νέους να γίνουν εκπαιδευτικοί; Ποιές δεξιότητες θεωρείτε απαραίτητες στη ζωή ιδιαίτερα για τους νέους μας; Τί έχουμε να πούμε για την δια βίου παιδεία; Τρόποι για να κάνουμε το βιβλίο πιο προσιτό και αγαπητό; Παλαιότερα είχατε καταγράψει κατάσταση ανομίας στην χώρα μας. Πως πιστεύετε ότι πορευόμαστε τώρα;

Τα κύρια σημεία της παρέμβασης του π. Βασιλείου ήταν αρχικά η παρουσίαση και η ανάπτυξη των δύο σκοπών της παιδείας, του μορφωτικού και της αγωγή της

προσωπικότητας του ανθρώπου. Ανέλυσε, ότι αυτοί οι δύο σκοποί μέχρι τώρα θεωρήθηκαν ανεξάρτητες και παράλληλες διαδικασίες, ενώ τώρα αρχίζουμε να διαπιστώνουμε ότι επικοινωνούν αμφίπλευρα και αλληλεπιδρούν. Μερικά από τα παραδείγματα αλληλεπίδρασης που ανέφερε ήταν: η ελλειμματική προσοχή, που όταν δεν αντιμετωπισθεί οδηγεί συχνά σε παραβατικότητα και βία• η φιλαναγνωσία που έχει αποδειχθεί ότι μειώνει την παρορμητικότητα και βελτιώνει την συμπεριφορά• η ευρύτερη γνώση του κόσμου μέσω της παιδείας, η οποία προάγει και καλλιεργεί την κοινωνική υπευθυνότητα και η διδασκαλία της ιστορίας η οποία επηρεάζει την εθνική συνείδηση του ανθρώπου.

Μιλώντας για το σχολείο που θέλουμε τόνισε, ότι θα πρέπει να διαθέτει ηγετικό ρόλο στην κοινωνία και να αποτελεί καταλύτη στην διόρθωση των κοινωνικών παθολογιών, να μην είναι ένα σχολείο φοβισμένο και ανεύθυνο που θα δέχεται μόνο τις εγκυκλίους του υπουργείου. Επίσης θα διαθέτει καλά αμειβόμενους εκπαιδευτικούς, που θα στηρίζονται από ειδικούς ψυχικής υγείας. Όσον αφορά στο έργο και την προσωπικότητα του εκπαιδευτικού, τόνισε την ανάγκη της ανάδειξης αξιόλογων εκπαιδευτικών μέσα από αυστηρή επιλογή με τα απαραίτητα κριτήρια που θα εμπνέουν τους μαθητές τους και θα καλλιεργούν θετικά την προσωπικότητά τους.

Τέλος, για τα φαινόμενα της ανομίας στην χώρα μας, μερικά από τα σημεία που έθιξε ήταν ότι η ανομία συνδέεται με την εικόνα του εαυτού μας, έχει βαθιές ρίζες μέσα στον χρόνο, υπάρχει έλλειψη θεσμικής συνείδησης, αφού ο νόμος βιώνεται σαν εχθρός και υποκρύπτεται ο ναρκισσισμός που είναι μια κατάσταση την οποία διδάσκει η οικογένεια.

Επίσης, αναφέρθηκε σε δεξιότητες που θεωρεί απαραίτητες για την ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων, τονίζοντας την αντίσταση στην κυριαρχία της απόλαυσης, την αφοσίωση σε συγκεκριμένους στόχους, την ισοτιμία και τον σεβασμό προς το άλλο φύλο, την ειρηνική συνύπαρξη με τους διαφορετικούς και

την ανεύρεση υπαρξιακού νοήματος.

Η κα Ουρανία Σταθοπούλου δέχθηκε τις εξής ερωτήσεις: Είναι εχθρική η σημερινή εποχή προς τους νέους; Μπορεί να οριστεί η Τέχνη; Τί είναι και γιατί είναι χρήσιμη στην κοινωνία; Διδάσκεται η τέχνη; Πώς μπορεί να καλλιεργηθεί στους νέους; Ελεύθερος χρόνος. Πόσο σημαντικός είναι στη ζωή των νέων ανθρώπων; Η Τεχνολογία μπορεί να συνεργαστεί με την Τέχνη; Στο μέλλον θα έχει θέση ο άνθρωπος με ψυχή; Τί δεν πρέπει να φοβάται ο νέος άνθρωπος; Ποια είναι η πιο σημαντική αρετή του νέου ανθρώπου;

Απαντώντας μέσα από έναν ζωντανό διάλογο ανέφερε, ότι μέσα από την τέχνη και

την κοινωνία της δημιουργείται μια πλήρωση προσωπική και αναπτύσσεται η κοινωνική συνείδηση. Η τέχνη έχει μια ιαματική και μεταμορφωτική δύναμη για τον άνθρωπο, ιδιαίτερα όταν ενεργοποιήσει και κινητοποιήσει το δημιουργικό κομμάτι του νέου ανθρώπου, που παραμένει ακόμη εύπλαστος. Όταν αγγίξει τον υπαρξιακό πυρήνα του και απαντήσει μέσω της δημιουργικής διαδικασίας στα δύσκολα ερωτήματα της ζωής.

Όσον αφορά τον ελεύθερο χρόνο υπογράμμισε με έμφαση, ότι χρειάζεται αυτός ο «χρόνος για το τίποτε». Αυτό το «τίποτε» γίνεται «όλα» μερικές φορές. Η ψυχική επαφή χτίζεται σε στιγμές χαλάρωσης.

Μιλώντας για τις αρετές των νέων, τόνισε ότι η μεγαλύτερη αρετή του ανθρώπου είναι η ελευθερία και το μεγαλύτερο αγαθό του, είναι ότι είναι ελεύθερος. Η ελευθερία είναι και ευθύνη. Πέρα από την ευθύνη της καθημερινής ζωής, ο νέος πρέπει να αναλάβει και την ευθύνη της ύπαρξής του και να την οδηγήσει εκεί που πρέπει. Να πιστέψει πως δεν είναι μόνος και πως έχει λάβει μια δωρεά, ένα δώρο: την ζωή και κάποια ταλέντα. Και με αυτά που έλαβε μπορεί να δουλέψει ελεύθερα και χωρίς φόβο.

Ακολούθησε διάλογος με το ακροατήριο, κατά τον οποίο τέθηκαν σημαντικές ερωτήσεις και δόθηκαν οι κατάλληλες απαντήσεις.

Την εκδήλωση έκλεισε ο Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνός, ο οποίος εξέφρασε την χαρά του για την επιτυχημένη αυτή διοργάνωση του Ιδρύματος Πολιτισμού της τοπικής μας Εκκλησίας, η οποία διακρίθηκε από υψηλό επίπεδο και εύστοχες, σοβαρές και τεκμηριωμένες τοποθετήσεις γύρω από το πολύ ευαίσθητο θέμα της παιδείας.

«Η σημερινή μας εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με αφορμή την εορτή των Τριών Ιεραρχών — των μεγάλων αυτών διδασκάλων της Εκκλησίας και του Γένους μας, που σφράγισαν την έννοια της παιδείας με πνευματικό, ανθρωπιστικό και κοινωνικό περιεχόμενο.

Οι Τρεις Ιεράρχες δεν υπήρξαν απλώς φορείς γνώσης. Υπήρξαν παιδαγωγοί ζωής. Μας δίδαξαν ότι η αληθινή παιδεία δεν περιορίζεται στη συσσώρευση πληροφοριών, αλλά αφορά τη διαμόρφωση του ανθρώπου στο σύνολό του: του νου, της καρδιάς και της ελευθερίας του.

Σήμερα, σε έναν κόσμο που αλλάζει με ταχύτητα πρωτόγνωρη, η παιδεία καλείται να απαντήσει σε νέα, σύνθετα και συχνά απαιτητικά ερωτήματα. Ζούμε σε μια εποχή τεχνολογικής υπερέκθεσης, πληθώρας πληροφοριών, αλλά και έντονης αβεβαιότητας. Οι νέοι μας έχουν πρόσβαση σε περισσότερα δεδομένα από ποτέ, όμως συχνά δυσκολεύονται να βρουν νόημα, προσανατολισμό και εσωτερική σταθερότητα.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, δύο έννοιες αναδεικνύονται καθοριστικές για την παιδεία του αύριο: η ανθεκτικότητα και η δημιουργικότητα.

Η ανθεκτικότητα δεν είναι απλώς η ικανότητα να «αντέχουμε». Είναι η δύναμη να μεταμορφώνουμε τις δυσκολίες σε ευκαιρίες ωρίμανσης. Είναι η καλλιέργεια μιας εσωτερικής σταθερότητας που επιτρέπει στον άνθρωπο να στέκεται όρθιος, ακόμη και όταν όλα γύρω του αλλάζουν. Η Εκκλησία γνωρίζει καλά αυτήν την διάσταση, διότι η πνευματική ζωή είναι, κατ' ουσίαν, σχολείο ανθεκτικότητας: υπομονής, διάκρισης και ελπίδας.

Παράλληλα, η δημιουργικότητα δεν αφορά μόνο την τέχνη ή την καινοτομία με τη στενή έννοια. Είναι η ικανότητα του ανθρώπου να βλέπει τον κόσμο με φρέσκια ματιά, να συνθέτει, να εκφράζεται, να δίνει μορφή και νόημα στην εμπειρία του. Είναι η δημιουργική ανταπόκριση στο κάλεσμα της ζωής. Και εδώ, η χριστιανική παράδοση δεν είναι ξένη· αντιθέτως, βλέπει τον άνθρωπο ως συνδημιουργό, προικισμένο με ελευθερία και φαντασία.

Η παιδεία, λοιπόν, καλείται σήμερα να μην εξαντλείται στην απόδοση και στην αξιολόγηση, αλλά να καλλιεργεί ψυχική ισορροπία, κριτική σκέψη και εσωτερική ελευθερία. Να βοηθά τους νέους να γνωρίσουν τον εαυτό τους, να αποδεχθούν τις αδυναμίες τους, να πιστέψουν στις δυνατότητές τους και να τολμήσουν να δημιουργήσουν. Σε αυτόν τον δρόμο, η συνεργασία επιστήμης, τέχνης, παιδαγωγικής και πνευματικής εμπειρίας είναι όχι μόνο χρήσιμη, αλλά απαραίτητη.
Σε μια εποχή εσωτερικής σύγχυσης, έγινε φανερό ότι η παιδεία δεν μπορεί να περιορίζεται στη μετάδοση γνώσεων. Καλείται να καλλιεργεί ανθρώπους με εσωτερική δύναμη, κριτική σκέψη, δημιουργική τόλμη και ψυχική ισορροπία. Να βοηθά τους νέους μας όχι απλώς να προσαρμόζονται, αλλά να νοηματοδοτούν τη ζωή τους», ανέφερε.

Ο Σεβασμιώτατος ευχαρίστησε θερμά τους δύο ομιλητές της εκδήλωσης, την συντονίστρια, τα μέλη του Δ.Σ. του Ιδρύματος Πολιτισμού και όλους τους συμμετέχοντες, λέγοντας τα εξής: «Θα ήθελα, πρωτίστως, να ευχαριστήσω θερμά τους εκλεκτούς συνομιλητές της αποψινής εκδήλωσης. Τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Βασίλειο Θερμό, ψυχίατρο παίδων και εφήβων και πρώην Καθηγητή της Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών, για την βαθιά ανθρώπινη και επιστημονικά τεκμηριωμένη προσέγγισή του, που ανέδειξε την ανθεκτικότητα ως καρπό σχέσης, νοήματος και εσωτερικής ωρίμανσης. Και την κυρία Ουρανία Σταθοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια Χαρακτικής στη Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, για τη δημιουργική της ματιά, που μας υπενθύμισε ότι η παιδεία δεν ολοκληρώνεται χωρίς την τέχνη, την έκφραση και την καλλιέργεια της ευαισθησίας.

Δύο διαφορετικές, αλλά βαθιά συμπληρωματικές προσεγγίσεις συναντήθηκαν απόψε, αποδεικνύοντας ότι η παιδεία είναι ένας ζωντανός χώρος διαλόγου, όπου η επιστήμη και η τέχνη, η γνώση και το βίωμα, η τεχνολογία και η φιλοσοφία μπορούν και οφείλουν να συμπορεύονται.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες και στην κυρία Θεοδώρα Μαργάρα, Κοινωνιολόγο – Εγκληματολόγο, Διευθύντρια του 7ου Γυμνασίου Αγρινίου και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Πολιτισμού της Τοπικής μας Εκκλησίας, για τον ουσιαστικό και διακριτικό συντονισμό της συζήτησης, που συνέβαλε καθοριστικά στη γόνιμη εξέλιξή της, καθώς και όλους όσοι εργάστηκαν για την οργάνωση αυτής της εκδήλωσης, αλλά και το Τεχνικό Επιμελητήριο Αιτωλοακαρνανίας για τη φιλοξενία.

Η Ιερά Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας και το Ίδρυμα Πολιτισμού «Άγιος Ευγένιος ο Αιτωλός» επιθυμούν να στηρίζουν τέτοιες πρωτοβουλίες, που δεν προσφέρουν έτοιμες απαντήσεις, αλλά ανοίγουν δρόμους σκέψης και προβληματισμού. Γιατί μόνο μέσα από τον διάλογο γεννιέται η ουσιαστική παιδεία.

Εύχομαι όσα ακούστηκαν απόψε να μη μείνουν απλώς ως σκέψεις, αλλά να γίνουν αφορμή προσωπικού προβληματισμού, δημιουργικής δράσης και ουσιαστικού διαλόγου στην καθημερινή ζωή και στην εκπαιδευτική πράξη. Να συνεχίσουμε να οραματιζόμαστε μια παιδεία με βάθος, προοπτική και ανθρώπινο πρόσημο».

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την επίδοση από τον Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας στους δύο ομιλητές των μεταλλίων της Εξόδου, που έχει εκδώσει η Ιερά Μητρόπολη στο πλαίσιο του επετειακού έτους 2026.

